

הבו לנו מדד חדש להזנת הבקר!

קות (לפי החישובים המקובלים) ובטיב ממוצע, והשוני בתגובת החלב (וברוחיות) גובע, לדעתי, מחוסר מידע בדבר האופן והצורה שבהם יש להזין: מתי, כמה, באיזה סדר, לאלו קבוצות פרות.

מכאן גם הקשיים בתחשיב הכלכלי: כיצד להשוות מזונות אלה לאלה? האומנם ערכם של 2 ק"ג שחת אספסת משוּבחת כערכם של 3.5 ק"ג שחת רגילה? האין זה תלוי בהרכב הכללי של ההזנה? האם לא יהיה כדאי לשלם הרבה יותר תמורת חלבון האספסת במשק חסר ירק (אפילו יש לו תחמיץ טוב ושחת בינונית) מאשר במשק שיש לו ירק? ואפשר לשאול עוד שאלות רבות.

נחוצ, אפוא, מפתח חדש להשוואת המזונות, לפי תרומתם לתפוקה במסגרת התשלובות, מפתח שיאפשר לבוקר לכלכל את מעשיו ביתר דייקנות ובפחות מקריות מכפי שהדברים נעשים עתה. הגישה האנליטית — בידוד גורם מסוים ובידוק ערכו האבסולוטי — נוחה, בדוקה, כמעט-מדויקת, אך אינה שימושית בתנאי שדה; דרושה לנו שיטה סינתטית, המתייחסת לשילובם של מירב הגורמים וערכם היחסי בצירופים השונים. זוהי שיטה קשה, מייגעת וכפופת טובה, אך אין מנוס ממנה אם רוצים בהתקדמות. נראה שדווקא אנשי המדע בישראל (מדעני ההזנה לבהמות, אנשי המימשק והכלכלנים החקלאיים) חייבים לעבד את הנתונים הביולוגיים-אובייקטיביים-כלכליים ואת אלה הכלכליים-מקומיים-ספציפיים, ולהביא לנו מדד חדש. ברור כי אין זו עבודה פשוטה כלל, וייתכן שבמשך שנים נוכל ליהנות מדי פעם מתוצאות חלקיות בלבד, שלבים-שלבים, של מחקר כזה. אבל, לפחות, שיתחילו לפתוח פתח תקווה! הרי גם התורה מגילות-מגילות ניתנה... חולתה, קיץ 1968

ירדדיה פלם

יחידת-המזון של הנסון שוב אינה מספקת לנו. יחד עם ביקורת אחוז החלבון והחומר היבש, היא אולי הספיקה כאמת-מידה כשפרו-חינו הניבו 4500—5000 ק"ג. היום הן, לכל היותר, ניצבות כשומרים מפני תהוה ובוהו גמור בשעת עריכת, ביקורת ההזנה למעשה לעומת התקציב התיאורטי.

שמענו על ערכו של סדר הגשת המזונות, על ערכו של המצב הפיזיקלי של המזון, על חשיבותו של הק"ג הראשון של כל סוג מזון בכלל המזון (לעומת הק"ג הנוספים; עפ"י חוק התפוקה הפוחתת), על בעיית הספקת כל החלבונים וכל חומרי הקורט (לפי חוק המינימום). אנו עוסקים בכל משק במערך-ההזנה שלם (תשלובות), שבהתאם למבנהו משתנים הערכים של מרכיביו. לא נעלה ממני שכבר מוריסון עמד בספרו על בעיה זו (כר, למשל, בעמ' 54, סעיף 76; בעמ' 72, סעיף 101; ובייחוד, אך בקצרה ותוך זלזול מסוים, בעמ' 73, סעיף 103). אף-על-פי-כן ניתנים בטבלאותיו ערכים אבסולוטיים, אשר כפי שהוא עצמו מראה בגוף ספרו, אינם, למעשה, כאלה. יתר על כן: לפי תוצאות הניסויים שהיו בידיו, ואולי משום שטרם עמד לרשותו מנגנון של מחשב, היה ביכולתו להצביע לכל היותר על תוצאות צירופיהם של שניים עד שלושה מזונות (וכמובן — לא-דווקא אותם המקובלים כאן); ואילו אצלנו מורכבות המנות, בדרך-כלל, הרבה יותר. גיוון המזון המרוכז, מרכיבי המזון הגס, האפשרויות המרובות לגבי סדר הגשת המזונות וסדרי המנוחה של הבהמות — כל אלה יוצרים, יחד עם הידוע על איוון מזונות ויחסי-הגומלין שביניהם, פעולת הכרס ומחירי המזונות — אפשרויות רבות מאוד לחוקר, לכלכלן, למנהל תכנת של המחשב ולבוקר עצמו.

במשקים רבים ניתנים מזונות בכמויות מספיק

תצוגת בקר בשרי

תיערך ב-11 בנובמבר, ויוצגו בה מבנות הפרים של אגודת „און" — ער, קרוזו, עריץ, שחר וימרץ. הודעות מפורטות — תישלחנה.